

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 8.—. Sicer stane list celoletno K 10.—, polletno K 5.—, četrtletno K 2.50; posamezne številke 1 krono.

Cena inseratom: 1/4 strani K 4.—, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Marije Terezije cesta številka 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak ponedeljek in petek od 4.—6. popoldne.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 5. oziroma do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključuje.

Št. 3-4.

V Ljubljani, 15. aprila 1920.

Leto VII.

Vabilo
na

XXIX. redni občni zbor

zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani,
ki se bo vršil

v petek, dne 14. maja 1920 ob 2. pop.
v dvorani g. Val. Mraka na Rimski cesti.

DNEVNI RED:

Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
Poročilo o delovanju zadruga.
Poročilo o računskem zaključku za l. 1919.
Proračun za tekoče leto in pokritje.
Raznoterosti.

Po zaključku občnega zbora zadruga se vrši ob 3. uri popoldne občni zbor bolniške blagajne s poročilom o računskem zaključku za pretečeno leto in event. predlogi in nasveti.

Ljubljana, dne 25. aprila 1920.

Fr. Kavčič,
načelnik.

Vabilo
na

X. redni občni zbor

gostilničarske zadruga za ljubljansko okolico,
ki se bo vršil

v ponedeljek, dne 10. majnika ob
9. uri dopoldne v vrtnem salonu
g. Košaka (pri Ferlincu) v Ljubljani

po sledečem dnevnem redu:

Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
Letno poročilo.
Poročilo o računskem zaključku.
Proračun za tekoče leto in pokritje.
Voličev načelnika.
Raznoterosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

Jakob Jesih,
t. č. načelnika namestnik.

Malo dela a mnogo jela!

Ta klic šumi dandanes po vsem svetu. Najprvo osemurni delavnik, potem pa zvišanje dohodkov, kajti za 16urno postopanje se v osmih urah premalo zasluži. Vlade skušajo vsemu temu ustreči, obrtnik pa dobi sredstva za zvišanje plač uslužbenstvu kjer hočeš. To te silil zvišati cene stvarer, s katerimi obratuješ, a tu pa dobiš zopet opraviti z oblastmi, tirajo te med navijalce. Kam to pride, kam to gre. V Ljubljani se je ustanovilo društvo natakarijev in gostilničarskih uslužbencev, voditelji so večinoma brezdelni elementi. Ti si domišljujejo že toliko, da je ves dosedanji družabni in obrtni red treba prekucniti, dolžnosti ne poznajo nobenih, samo pravice hočejo imeti. Da bodo gostilničarji imeli pojem, kakovi diktatorji si domišljujejo biti ti ljudje, podamo v naslednjem nekaj zahtev, katere so pred kratkim predložili zadrugi, da bi ž njimi svoje člane oblagodarila.

Vsak delodajalec mora priznati: 1. njih organizacijo in njenega poslovnega poverjenika, dalje mora priznati, da spada v njih organizacijo vse v hotelskih, gostilniških in kavarniških obratih sodelujoče osebje, ne oziraje se na njegovo usposobljenost.

2. Stanovanje mora biti pripravljeno čisto in zračno. Vsaka oseba mora imeti svojo posteljo. Perilo mora biti prenovljeno vsakih 8 dni. Hrana mora biti tečna, zadostna, vsak dan sveža in razdeljena na 5 obrokov: a) zajutrek, b) malica, c) kosilo, d) malica, e) večerja. Za zajuterk in malico se mora dajati bela kava.

Za nočno delo se mora dati tudi drugo večerjo, če traja čez 12. uro ponoči.

3. Vrtar, prvi dvornik (Lohndiener), dvornica in sobarica in njim slični nameščenci ne kupujejo čistil za pode, ščetk za čiščenje, krp za brisanje, metel in sličnih predmetov, vse to kupuje delodajalec. Sobarice ne plačujejo pranja hotelskega perila. To plača gospodar sam.

4. Vrtar, dvorniki in sobarice ne polagajo nikakih jamčevin, niti v denarju, v vrednostih, samo oseba, ki pobira denar, polaga kot jamstvo toliko vsoto, kolikor znaša vsota dnevno inkasiranega denarja. Za inventar nosijo dotični nameščenci samo toliko odgovornost, da ako gostje kaj razbijejo ali pokvarijo, to prijavijo gospodarju, da on z gosti zadevo sam uredi.

5. Delodajalec ne sme pred gosti žaliti in poniževati svojega nameščenca ali nameščenko, ampak ga mora pozvati predse in na samem z njim urediti netočnost v poslovanju. Delodajalec ne sme zmerjati in samovoljno kaznovati svojega nameščenca, nego se mora zato pritožiti na kompetentno obrtno sodišče, kateremu se morata pokoriti obe stranki.

6. Nastavljeno mora biti samo organizirano strokovno osebje in sicer samo po brezplačnem posredovalnem uradu organizacije. Ako prevzame obrat nov delodajalec, mora pridržati vse staro odgovarjajoče osebje tudi še nadalje v istem svojstvu in ga v roku 6 tednov od dne prevzetja ne sme spremeniti.

7. Dvornik izvršuje posel, ki se nanaša na goste. Vsa čistila in priprave za čiščenje nabavlja imejitelj obrata. Dvornik ne sprejema nikakih napitnin.

8. Vsak nameščenec in vsaka nameščenka ima tedensko po 24 ur svobodnega odkaza. Izredni slučaj je samo kak sodno-redarstveni prestopok.

9. Kot vratar v hotelu ne more biti nameščen nikdo, kdor ni bil že preje nameščen več let v kakem svojstvu v hotelski službi. Dvorniki in sluge se smejo uporabljati samo za hotelske posle tako, da morejo vsak čas spodobni in čisti pred goste.

10. Učenci in učenke morajo stanovati brez ugovora pri delodajalcu v hiši in se ti smejo uporabljati samo za strokovne posle in to tako od strani delodajalca, vse pa mora biti celo, dobro in čisto. Istotako obuvalo. Stanovanje mora biti dobro in zračno in vsak učenec mora imeti svojo posteljo. Perilo se mora menjati vsakih 8 dni. Hrana mora biti zadostna, sveža in hranljiva. Napitnino da učenec vsak dan svojemu delodajalcu, za podane zneske prejme dnevno potrdilo. Koncem učne dobe mora se mu izplačati vsa vsota. Učni dogovor se mora tako skleniti, da se učenec sprejme 1 mesec na poskušnjo, koncem tega poskusa se sklene pri obrtni oblasti »učni dogovor«, ki ga podpiše deželna zveza gostilničarske, kavarniške in žganjetoške obrti v Sloveniji po svojih zato odrejenih pomočnikih in roditeljih ali oskrbnikih dotičnega učenca, kakor tudi delodajalec. Učenci se ne smejo sprejemati v učenje pred dovršenim 14 letom in morajo po določeni učni dobi delati še leto dni v praksi, da postanejo kvalificirani natakariji. Pred vstopom v nauk se mora učenec pregledati zdravniško in po odbornikih P. O. N. Z. Vsi učenci so obvezani zahajati v strokovno šolo in na strokovna predavanja. Delavni čas učenca ne sme trajati več kakor do 9. ure zvečer za prvo leto in ne več kakor do 10. ure za drugo in tretje leto. Učenke za natakarce izvršijo učni čas v enem letu in dobivajo v hiši stanovanje in hrano in mesečno 100 K za obleko, obuvalo in perilo. Natakarske učenke morajo tudi pohajati v strokovno šolo. Učenci se morajo v obratu učiti pod izučenim moškim nadzorstvom. Kdor nima do sklepa tega dogovora že 3 leta svojega obrata, ne more usposobiti in oprostiti nobenega učenca, izjemno, ako vodi njegov obrt izučen poslovodja.

11. Urejenje sistema blokov ali mark. Tam kjer obstoji registrirna blagajna, se mora vsaka naročba blokirati od strani nameščencev z blokom, katero vsoto potem blagajničarka otipka na registrirno blagajno, a račun se mora sestaviti na temelju primerjave obeh blokov. Bloke izdaja gospodar sam v raznih barvah ali z raznimi črkami ter plača nabavo sam. Ukinejo se vsa plačevanja in vsi izdatki za drobne potrebščine, kakor za časopise, za zobotrebce, za užigalice itd. Stanovanje in hrana mora biti v splošnem kakor točka 2. Nastavljeni in nastavljene ne plačujejo nikakih odškodnin za slučajno in ne zlovoljno razbite pokvar-

jene predmete. Delodajalci se obvezujejo nahajati potrebno osobje samo pri brezplačni posredovalnici podružnice O. N. Z. Letni pavšal za delodajalce se bo naredil s posebnim dogovorom po kvalifikaciji poslov. Delodajalci, ki niso sami strokovnjaki, morajo v najkrajšem času nastaviti strokovne poslovodje. Plačilni natakariji in natakarice ne jamčijo za dolgove gostov in teh dolgov napravljenih v obratu svojega gospodarja ne poravnajo iz svojega, ampak grede pri obračunu na stroške gospodarja. Vendar pa mora zgoraj označeno osobje svojemu gospodarju predložiti po gostu podpisani račun, gospodar sam pa je dolžan take dolgove izterjati na svoj riziko.

Kakor tedaj iz teh Kolomonovih načrtov izvidite, se vseskozi zahteva samo »Imeti« druge strani, to je »Dati« pa ni nikjer opaziti. Kakov naj bo uslužbenec, da zamore gospodar z njim izhajati itd., o tem nočejo narekovati.

Predložili so tudi ta-le cenovnik za plače uslužbencev v gostilniških obratih. Plača uslužbencev restavracij in gostiln.

Plačilni natakariji, plača 600 K, stanarina 100 K, hrana 400 K mesečno; donašalec, plača 800 K, stanarina 100 K, hrana 400 K mesečno; plačilna natakarica, plača 600 K, stanarina 100 K, hrana 400 K mesečno; izvežbana natakarica, plača 600 K, stanarina 100 K, hrana 400 K mesečno; pomožna natakarica, plača 300 K; blagajničarka, plača 700 K; I. kuhar, plača 2000 K; I. kuharica, plača 1000 K; pomožno osobje, plača 400 K; pipničar (točaj), plača 700 K; perica, plača 300 K, stanarina in hrana vsem kategorijam enako.

Plača kavarniških uslužbencev.

Plačilni natakariji, plača 600 K, stanarina 100 K, hrana 400 K mesečno; donašalec, plača 800 K; blagajničarka, plača 700 K; kuhar, plača 1000 K; kuharica, plača 600 K; pomivalka, plača 300 K, stanarina in hrana vsem kategorijam enako.

Plača hotelskih uslužbencev.

Vratar, plača 400 K, stanarina 100 K, hrana 400 K mesečno; nočni vratar, plača 800 K; sluga, plača 800 K; I. sobarica, plača 400 K; II. sobarica, plača 500 K, stanarina in hrana kakor drugim.

Zadružno načelstvo je na to priposlanico z ozirom nato, da je gotovim kategorijam resnično upravičeno zboljšati njih dohodke, sklicalo sestanek gostilničarjev in članov pomočniškega zbora dne 26. marca t. l. ob 3. popoldne v hotel Union, kjer so se vršila pogajanja in dalo sledeče na zapisnik:

Navzoči načelnik zadruga g. Kavčič in podnačelnik g. Krapež ter odbornika gg. Polajnar in Stritar in 16 članov zadruga. Od strani pomočniškega zbora pa gg. Flerin Ivan, Kadivec Josip in Zorc Fr. Načelnik g. Kavčič prečita dopis mestnega magistrata s katerim se naznanja, da se razpust pomočniškega zbora gostilniške zadruga, kar si je društvo natakarijev zamislilo, ni na znanje vzel in da je dru-

štvo natakarijev privatna društvena reč, pomočniški zbor pa temelji na podlagi obrtnega zakona, ter naglašja, da se z druga pogaja samo s člani pomočniškega zbora, od kake druge strani ne pripoznava nobenih nasvetov ali zahtev. Prično se pogajanja glede plač uslužbenstva v gostilničarskih obratih ter soglasnimi sklepi navzočih gospodarjev sklence plačevati dokler se razmere ne izpremene, uslužbenstvu po gostilniških obratih sledeče mezde. Plačilni natakariji in natakarice ne dobivajo nobenih plač, donašalci v restavracijah kot kavarnah mesečno 350—450 K. Izvežbane natakarice-donašalke 100—200 K, pomožne natakarice 100—150 K, blagajničarke 200—400 K, kuharji v gostilniških obratih 500—1000 kron, I. kuharice 400—600 K, II. kuharice 200—300 K, kuharji v kavarniških obratih 300—600 K, kuharice v kavarniških obratih 150—300 K; pipničar ali točaj 250 do 350 K, pomožno osobje, perice in pomivalke 100—200 K, dnevni vratarji, nočni vratarji, sluge in I. sobarica ne dobivajo nobene plače, II. sobarica 100 K. Razlika od najnižje do najvišje plače gre na račun zmožnosti in sposobnosti. Za izredne zmožnosti in sposobnosti pa se po dogovoru plačuje tudi več. Za stanarino se naj plačuje v vseh kategorijah po 100 K in za hrano po 400 K na mesec. Hrana pri gospodarju se daje brez pijač. Te mezde so veljavne le za prvovrstna podjetja, drugovrstna in manjša podjetja pa si imajo mezdo razmerje s svojimi uslužbenci uravnati sama medsebojno. Ta sklep, oziroma dogovor se naj izroči pomočniškemu zboru in deželni vladi, oddelek za socialno skrbstvo v znanje in ravnanje.

Dopisi.

Vprašanje piva. Prijatelj nam piše: Prav je, da se je z visoko carino onemogočil uvoz tujega piva, kaj bi uvažali vodo od drugod, hmelj in ječmen pa raseta doma. Tudi je res, da je sedaj domačega piva na razpolago dovolj in obeta se celo, da ga bo letos tudi v sezoni popolnoma dovolj. Obeta se celo, da bo bolje, da bo celo dobro. Tudi se pripravlja baje, da preide podjetje v domače roke. In to je vzrok mojega pisma. V čigave roke? Govore, da prevzamejo vse zopet banke. In gostilničarji? Ali je naš stan samo poskusni zajček socialnim politikom, hvaležno eksploatacijsko polje davčnemu vijaku in priljubljena tarča raznim svetim in nesvetim vojnikom.

Ali bi ne bilo pametno, da se delnice ponudijo predvsem gostilničarjem in le, da bi ti ne pokazali dovolj zanimanja, potem sorodnim strokam. Precej kapitala vzdržuje gostilničar pivovarnam že sedaj in sicer brezobrestno, ko mora nalagati na pr. za ¼ sodčka 40 kron. Govoril sem že z gostilničarji v Ljubljani in sem upal, da bo tam izšla kaka inicijativa, da bi »Gostilničar« naročil tozadevno kako akcijo, a ker ne najdem v zadnji številki o

tem ničesar, sem čutil potrebo, Vas na to opozoriti.

Morda bi se naj prej le natančno na prvih mestih o tem informirali in potem v posebnem članku proglasili to idejo in stavili zahtevo, da se delnice rezervirajo v prvi vrsti za gostilničarje. Razlogov za upravičenost te zahteve menda ni treba, saj to leži na dlani, da je naš štan prvi, ki je pri pivu interesiran.

I. P.

K temu podamo takoj odgovor, da smo se tozadevno informirali, kaj se je v tem pogledu že storilo in dobili poročilo, da je zveza podala deželni vladi že 1. novembra lanskega leta to - le spomenico:

Z ozirom na visoko carino na pivo, uvažano iz tujih dežel, kar se mimogrede popolnoma odobrava, je dovoz piva iz inozemstva popolnoma izostal in je vsled tega dejstva nastalo pomanjkanje tega produkta, ker edine domače pivovarne, to je delniška v Laškem in Union v Ljubljani, v letenskem času ne zadostujeta faktičnim potrebam, se je izkazala nujna potreba, unionsko pivovarno v Ljubljani nacionalizirati in povečati. Zato dne 15. oktobra 1910 na občnem zboru zbrani zastopniki gostilničarstva vse Slovenije želimo in nasvetujemo, naj se deželna vlada za to idejo zavzame, izvede izdajo nove emisije delnic Unionske pivovarne v zadostno visokem številu vsaj za 3 milijone kron in jih predvsem ponudi gostilničarstvu v subskripcijo, da pridejo oni, ki so edini eksploater pivovarniških izdelkov, tudi v poštev kot direktni interesenti.

Sedaj je dospela stvar res do nekega nacionaliziranja, a kako? Jadranska banka je dobila nalog, izvesti novo emisijo delnic, razdelili si jih bodo pa gospodje med seboj. Podjetje ostane pod nemškim vplivom, ker je večina prejšnjih delnic v rokah Nemcev, akcijonerjev pivovaren Göss, Reininghaus in Puntigam ter ima Unionska pivovarna nalog, vzdržavati vse njih založnike v Ljubljani, oziroma na Slovenskem, ti polnijo pridno v svoje steklenice unionsko pivo ter razvažajo po največ privatnikom na občutno škodo gostilničarstva. Tak je smisel naše vlade za nacionaliziranje. Predlog zveze, da bodi nova emisija delnic predvsem ponudena gostilničarstvu, ki je tisti faktor, ki znaša milijone na kupček pivovarniških podjetij — se je zavrgla in niti enega zastopnika od gostilničarskih podjetij imenovalo v zastopstvo kuratorija. Tako preziranje si treba zapomniti in bo v gotovem času še prav prišlo.

Na izdano prepoved o točenju alkoholnih pijač v vsej Sloveniji ob času štrajka mi bodi dovoljeno izreči nekaj kritike: V prepovedi so bile vse pijače, ki so nekdanj ali se še danes smatrajo kot alkoholne. Opozarjam pa, da pivo, ki se dandanes vari, že ni več prištevati alkoholnim pijačam, ker vsebuje vseskozi komaj 1:5/10 do 1:8/10 faktičnega alkohola, tako da je komaj razločiti od navadnega »kra-

herja«, ki vsebuje če je prav varjen tudi le samo vodo in rastlinske ali sadne soke. Isto je z pivom, leto je priljubljena pijača le radi tega, ker vsebuje slad žita in hmeljev aroma, alkohola pa niti toliko, da bi ga bilo varno trajno hraniti, ker se po nekaj tednih gotovo skali in skisa, ker prevladuje sladkoba v njem daleko moč malenkosti alkohola, ki je v tej pijači samostojno razvit in bi moral služiti za trajnejše konserviranje. Ta okolnost stori, da današnjega piva lahko špije vsakdo 1 vedro, pa ne bode vpijanjen. Je pa tudi dejstvo, da bodo imeli pivovarnarji in založniki stotisoče škode, ker se jim bo pivo vsled minimalnosti vsebine alkohola skvarilo, če ne bo povžito pravočasno. Ta pijača služi ponajveč delavstvu kot ohlajilo, ker je izmed vseh tekočin, ki se izdelujejo dandanes, še najcenejša in deloma radi kuhanih žitnih snovi tudi redilna. Radi tega in tudi radi dejstva, da ne bo, če še kterikrat kaj tacega pride, nad 6000 gostilničarskih obratov v Sloveniji, vsled izdane prepovedi izgubljalo svoje eksistence in da teh 6000 obratov ne bo prisiljeno odsloviti večine svojega nad 10.000 broječega uslužbenstva, kojemu bi mogla nato država sama preskrbeti kruha in zasluzka, zahtevamo, da vlada sklepe proti točenju alkohola v toliko modificira, da pivo v tej prepovedi ne bo zapopadeno, ker se tako kot je dandanes, ne more smatrati, kot alkoholna pijača. Slednjič pa prosimo, da se pri enakih prilikah dovoljuje, da je vsaj onim, ki jemljejo hrano po gostilnah in restavracijah, dopuščeno dajati k hrani tudi zahtevano pijačo, bodisi pivo ali vino, v mali množini, ker ljudstvo ne razume, zakaj bi si moralo pritrgovati svoj dosedanji redni prehranjevalni način na ljubo gotovim fanatikom.

P. R.

Prijateljem srednje in visokošolske mladine.

Podpisano društvo spodbuja z različnimi olajšavami srednje in visokošolsko dijaštvo k potovanju v počitnicah od 11. jul. do 15. sept. po domovini in skuša tako izpopolnjevati njih šolsko vzgojo. Olajšave preskrbuje na ta način, da zbira naslove dotičnih privatnikov-prijateljev dijaštva, ki se izjavijo pripravljenim, potujočega dijaka, ki se izkaže z legitimacijo našega društva, sprejeti eno noč brezplačno pod streho ali pa dati mu brezplačno hrano za en dan ali pa oboje skupaj; kdor bi ne mogel dati hrane brezplačno, bi jo dal morda za četrtno ali polovično ceno. Vsekakor zagotavljamo gostitelje, da se zlorab ni treba bati, ker bo imel vsak naš član legitimacijo s fotografijo. Zatorej prosimo vse gg. gostilničarje, da nas v našem stremljenju podpirajo in javijo točno, katere ugodnosti bi bili pripravljeni nuditi potujočemu dijaku na naslov: — **Dijaški Ferijski Savez, Ljubljana, Akademski dom (Hotel Tivoli).**

Za vinogradnike.

Ker nam bo letos najbrže primanjkovalo modre galice za škropljenje trt, oziroma ker bo galica zelo draga, gledati moramo, da se preskrbimo s kakim pol-

novrednim nadomestilom za modro ali bakreno galico.

Tako nadomestilo je **bakrena pasta Bosna ali Bosnapasta**, to je sredstvo, ki je nekterim našim vinogradnikom, zlasti na Štajerskem, že znano.

Bosnapasta je gosta, zelenkasta maža (kaša), ki sestoji iz bakrenega klorida, razkisanega z apnom. Ako razmešamo 1 kg te maže v 100 litrih čiste vode, dobimo enodstotno, 1½ kg poldrugodstotno, 2 kg dwoodstotno škropilno zmes, brez vsakega drugega dodatka. Ker vsebuje Bosnapasta **baker**, učinkuje proti peronospori ali paležu na trti ravnotako dobro, kakor modra (bakrena) galica.

Bosnapasta je glede učinka proti paležu na trti **popolnoma enakovredna modri galici**. To je preskusil poleg mnogih drugih tudi podpisani sam. Kmetijsko ministrstvo v Nemški Avstriji je radi tega lani oddajalo vinogradnikom poleg modre galice tudi Bosnapasto.

Pred modro galico ima Bosnapasta pa še naslednje prednosti:

1. Odmerjena množina paste se razmeša v vodi in škropivo je **takoj**, v par minutah pripravljeno.

2. Apna ni treba škropivu dodati, ker je sredstvo tako sestavljeno, **da trte nikoli ne opali**.

3. Škropivo je sluznato, brez peska in smeti, zato ne zamaši škropilnic in drži na trti bolje nego galica.

4. Pripravljeno škropivo se ne kviri tudi če stoji več mesecev, medtem ko je pripravljeno galično škropivo že po preteku enega dneva **brez vrednosti**.

5. Sredstvo je ceneje kot galica. Vsled teh dobrh lastnosti je priporočljivo, da se tega sredstva tudi pri nas poslužujemo. Poskrbljeno je, da se bode sredstvo v zadostni množini pri nas dobilo. Kje, se bode izvedelo med oglasi v listih.

B. S k a l i c k ý, višji vinarski nadzornik.

Zvezina poročila.

Objava »Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev« v Ljubljani. Med gostilničarskim in kavarniškim uslužbenstvom je zadnji čas vsled hujskanja brezposelnih postopačev komunističnega duha nastala zbežnost, ki se je javljala v naravnost sovražnem razpoloženju napram gospodarjem. Pri vseh obrtnih zadrugah za pripadnike zadruga, to je za pomočnike po zakonu določen pomočniški zbor, ki je kot korporacija pristojen za vsa pogajanja v vseh zadevah, ki obstojajo med gospodarji in pomočniki. Gotovim brezposelnim življenjem pa ta korporacija ni bila po godu, ker je delovala preveč složno z gospodarji. Zato so osnovali novo društvo natakarjev in drugih uslužbencev gostilničarske obrti. To društvo si je prilastilo kar diktatorske pravice, razveljavljajoč obstoječe zakone ter postavljajoč na njih mesto svoje odločbe, skovane na svojih polnočnih sestankih. Gostilničarska organizacija, vpoštevajoč svoj pomočniški

zbor, je šla uslužbenstvu tako pri mezd-
nih zahtevah, kakor tudi v vseh drugih
ozirih vseskozi kulantno na roke, ter vpo-
števala interes pomočnikov kot članov za-
druge, a to vedno le pod egido pomočniš-
kega zbora, ne računajoč s po-
litičnim strankarskim društvom natarkar-
jev, katerega ne priznava in tudi neče
vpoštevati, to tem manj, ker se je zadnje
čase jasno pokazalo, da je to društvo po-
polnoma v rokah komunističnih hujška-
čev. Uslužbenstvo ne kaže več nobene
uljudnosti napram gostom in nobene po-
slušnosti napram gospodarjem, tako da
imajo le-ti utis, kakor da bi bili obdani od
samih sovražnikov v svojih obratih. Tak
položaj pa je nevzdržljiv. Zato so gostil-
ničarji sklenili, da se kratkomalo odresejo
takih elementov, ki so zadnji čas kazali
simpatije za komuniste in so sodelovali
pri zadnjih državni nevarnih naklepih. S
takimi življi ni sporazuma in je najbolje,
da se jih odslovi iz služb. Kdor gori za
komunistični evangelij, je sovražnik ob-
stoječega reda in škodljivec države, zato
mora iz hiše. Od društva natarkejev pri-
poročenih se sploh ne bo sprejemalo v
službe, marveč le one, ki jih priporoči za-
družna posredovalnica. Policijo opozar-
jamo istočasno, da bi bilo umestno izgnati
tiste brezposelne elemente, ki sprijajo in
zavajajo dobro uslužbenstvo v družbe, ki
kažejo naravnost protidržavne tendence.
Solidna dekleta, ki žele dobiti dobrih mest
natarkejev v gostilničarskih in kavarniških
obratih, se naj oglašijo v zadružni pisarni.

K situaciji

Od raznih strani prihajajo brzojavke,
da naj osrednja zveza izposluje za časa
štrajka in prepovedi točenja alkoholnih
pijač vsaj to od vlade, da se bo smelo pri
obedih dajati potrebno količino vina ali
vsaj piva, katero nima skoro že prav nič
alkohola v sebi. Osrednji odbor pa je bil
naziranja, da je potrebno, da se v takih
težkih časih izkaže gostilničarstvo kot
trden steber državo vzdržujočega teme-
lja in pomaga oblastvom do zopetne vpo-
stavitve reda, ter doprinese ta dokaz z
velikansko žrtvijo mnogih storilcev v
gmotnem oziru. Ko bo red zopet vpostav-
ljen, se bo vladi naznanilo, da začnemo
zopet z rednim obratovanjem kakor po-
prej. Danes ali jutri se ima pri dež. vladi
to odločiti, od strani gostilničarstva je ta
izjava že podana, ako vlada nato ne prista-
ne začnemo enostavno vsi zopet redno
obratovati, potem pa naj zapre vseh 6000
gostilniških obratov v Sloveniji. Bodimo
edini.

Prejeli smo in objavljamo. Poverje-
ništvo za socialno skrb v Ljubljani, od-
delek za zaščito dece in mladine. Na pod-
pisani urad se obračajo varuhi in varstve-
ne oblasti s prošnjo, da preskrbimo učna
mesta njih varovancem. Tem prošnjam
moremo le redkokedaj ugoditi zbog po-
manjkanja stika med nami in obrtniki v
Sloveniji. Da ta stik vzpostavimo, name-
ravamo sestaviti kataster vseh obrtnikov
v Sloveniji, ki sprejmejo enega ali več va-

jencev v pouk. V to svrhu se obračamo
do vas s prošnjo, da pozovete vse v vaše
področje spadajoče mojstre, da nam po-
tom vas ali pa tudi direktno na naš na-
slov, če mogoče že nekaj mesecev v na-
prej, naznanite vsakokratno potrebo va-
jencev ter kedaj in pod kakimi pogoji jih
sprejmejo. — Za poverjnika, šef urada:
dr. Goršič s. r.

Naredba.

Ker so se dogodili slučajji, da se od-
dajajo v hotelih in gostilnah in drugih pre-
nočiščih sobe za tujce le onim potujočim
osebam, kateri podkupijo vratarja ali drugo
službeno osebje, dočim se tujci, kateri išče-
jo prenočišča in ponudijo dobro napitnino
odvrčajo z izgovorom, da so vse sobe za-
sedene, se opozarja, da morajo vratarji od-
dajati sobe dokler so še nezasedene nepri-
stransko vsem došlim tujcem. Policijsko rav-
nateljstvo bo v slučajih, da se ta odredba
ne izvršuje, proti vratarju najstrože postopalo in se bo lastnik prenočišča naznanil
obrti oblasti. — Policijsko ravnateljstvo.

Razno.

Gostilničarji, člani zadruga ljubljanske,
ki še niso prejeli sladkorja, naj se oglasijo
v zadružni pisarni do konca prih. tedna, ker
gre zaloga h kraju. **Tisti** pa, ki ste vzeli
moko, vrnite vreče, ker sicer ne moremo
dobaviti druge partije iz mlina. Kdor ne bo
vrnil vreč v 1 tednu, plača K 50.- za vsako
prazno vrečo.

Pivo so sklenili ljubljanski gostilni-
čarji vsled zadnje zopetne podražitve
predajati koder se dostavlja na loni po
sledečih cenah: V čašah po $\frac{5}{10}$ l po 2 K,
v $\frac{1}{2}$ l vrčkah po 3 K, v steklenicah po 4 K.
Kdor pa si ga mora iskati sam v pivovar-
ni, več kar stane dovoz.

Smrtna kosa. V Trziču je umrl go-
stilničar Josip Šter dne 1. aprila in bil
na veliko soboto pokopan star šele 49 let.
Bil je dober gostilničar in vrl tovariš. V
Ljubljani sta umrla dva odlična tovariša. J.
Lenče, imejitelj sloveče točilnice pri „Be-
lem volku“ je preminul po daljšem boleha-
nju dne 12. aprila ter bil 14. aprila ob ve-
likanskem spremstvu prepeljan k Sv. Križu.
Imel je šele 55 let. Dne 14. aprila je pre-
minul tudi Ivan Činkolč gostilničar v
Kopitarjevi ulici v 77. letu starosti. Bil je
na glasu jako dobrega gostilničarja oso-
bito glede dobre kapljice. Svetila jim večna
luč!

**Monopolizirana zunanja trgovina z ži-
tom, moko in živino.** Ministrski svet je
podpisal naredbo, s katero se monoli-
zira zunanja trgovina z žitom, zelenjavo,
moko, živino itd. Čisti dobiček se porabi:
ena četrtina za organizacijo poljedelskega

kredita, ena četrtina za invalide, ena če-
rtina za ustanovitev skladišč in ena če-
rtina pripade državi. Tako preneha iz-
vozna politika, ker ne bo več stvar zaseb-
nega, ampak javnega interesa.

Izjava.

Dopisnik članka „v Obrambo“ kateri
je bil priobčen v št. 1—2 z dne 1. marca
t. l. je na nedostojen način napadel osebo
g. Fr. Gombača, državnega kletarskega nad-
zornika. Obžalujemo da je prišel dopis v ta-
ki obliki v list in da se je vlekle gospoda
Gombača med one, ki skušajo gostilničar-
stvu škodovati, ker je ravno nasprotno zna-
no, da je ta gospod velik zaščitnik in emi-
nenten svetovalec v gostilničarski oziroma
vinarski stroki, in smo v dobri veri, da se
mu je zgodila neosnovana neopravičena
krivica.

Uredništvo Gostilničarja.

Zahvala.

Gospod Blaž in gospa Amalija Križa-
nec v Zagorju sta naklonila našemu listu
z doposlano članarino oziroma naročnino
K 100.— podpore, za kar se jima izreka
tem potom javna zahvala. S tem sta poka-
zala, kako vesta ceniti organizacijo in njeno
prizadevanje, v svesti si, da se ista vsled
nebriznosti prizadetih ne nahaja v posebno
rožnatih denarnih sredstvih.

Upravništvo in uredništvo.

Listnica upravnštva!

Vsem cenjenim načelstvom in članom
posameznih zadrug, ki so list že urgirali,
poročamo, da se je današnja številka radi
mnogih tehničnih zaprek zakasnila, zato
izideta danes 2 številki. Upamo, da bo od-
slej izhajanje lista točno, ker so zapreke
odstranjene.

Zalogo VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega, bana-
škega, priporoča tovarišem gostilničarjem
Franc Kuralt, gostilničar v Kranju.

Gostilničarji, pozor!!!

Proda se:

**gramofon za gostilno, hlodi
(lege) za sode, razni ko-
zarci in steklenice za
vino, namizni prtli,
prazne stekle-
nice od bu-
teljk.**

Vprašanja na poštni predal števil. 136
Ljubljana.

V Mursko Sobočkem gradu

se proda na dražbi dne 14. majnika ob 9 uri zjutraj,

10 hl **domačega vina** l. 1919.

Pogoji se izvedo pri oskrbništvu.

Prva jugoslovanska prometna pisarna LJUBLJANA

Dalmatinova ulica št. 3, I.

Reklamacije, revizija tovarnih listov, trgovska špedicija :: in gospodarski :: promet.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu ter vsem turistom vljudno naznanjam, da sem otvoril gostilno in prenočišče v Stražišču pri Kranju.

Točil bom vedno najboljša pristna vina vseh vrst, preskrbljeno bo za vsakovrstna gorka in mrzla jedila, ker je v hiši dobro vpeljana mesarija in prekajevalnica.

Za solidno postrežbo jamči

Anton Križnar,
posestnik in gostilničar.

Proda se decimalna in centimalna tehtnica

cementirani na 500 kg, po ugodni ceni pri Antonu Križnarju, trgovcu in gostilničarju v Stražišču pri Kranju.

Tovariši!

Izboljšajte si svoj obrat s pivom Delniške pivovarne v Laškem, koje prekaša danes vse te vrste izdelke na našem ozemlju. Naročila sprejema založništvo v Ljubljani, Gosposvetska cesta 16 (Zvezina pisarna).

AVGUST AGNOLA
Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Zaloga raznovrstnega namizja 242
za gostilne, hotele in kavarne.

Vino, belo in rdeče

izborne kakovosti v vsaki množini po primerni ceni nudi

Fran Jakovac, Jaska.

Zastopnik.
Ivan Lovšin, Ribnica.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino
trrdka Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

Jelačin & Ko. Ljubljana.

VINO

staro in novo v vsaki količini,
jako dobre kakovosti in zmernih
cen prodaja

Ladislav Pollak, Jaska, Hrvatska.

I. kranjska tovarna mineralnih
vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Ekstrakt

za

sadni punč.

Ia kvalitete umetno s saharinom óslajen da z vročo vodo izborno pijačo. Okus in vonj pravega punča. Sladkorja ni potreba. Pošilja se od 5 kg naprej po K 10.— kilogram.

ADOLF TOSEK, Praga
Kral. Vinogradi šte. 1274/G.

Raznovrstno

rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. Spansko zemljo. — Tanin. — Žveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Židovská ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delikatésno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje trrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih voda.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtinarija
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbečico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 8 K, po pošti 10-50 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic

Spodnja Šiška št. 256
priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
Telefon št. 262

Slivovko
tropinovec
rum

cocnac-medicinal
razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Obrtno izprašani sodarski mojster, cenilec-izvedenec
Ljubljana, Kolezijska ulica št. 18.

Franjo Repič.

P. n.

Usojam si Vam naznaniti, da sem prevzel od pokojnega očeta sodarsko delavnico.

Obrt sem moderno, materijelno in osebno zvečal, ter se Vam dovoljujem nuditi bogato zalogo v poljubni izbi:

Sode vseh velikosti za vino, žganje, kis, olje in mast. Kadi ledenice za sladoled, cvetlične, pralne, kopalne posode in posode za živino. Ravno tako vse zgoraj navedena popravila in kle-tarska dela. Na zahtevo izvršujem popravila tudi na domu.

Parafiniranje sodov!

Zagotavljam, da bodem naročbe točno, ceno in solidno izvrševal, ter uljudno prosim naročila.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Repič
sodarski mojster.

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

Posredovalnica za službe
gostilničarske zadrage v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 16

posreduje brezplačno
za vse službo iščoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v,
z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslu-
žujte se te ugodne prilike!

Največja slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Je imela koncem leta 1918 vlog . . . K 80.000.000—
rezervnega zaklada „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Hranilnica je pupi-
larno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in po-
slopja proti nizkemu obrestovanju in
obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih
vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter
zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Pristni brinjevec

se dobi po primerni ceni pri

Franc Švigelju na Bregu
pošta Borovnica, Kranjsko.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
(Spodnja Šiška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvožno
pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.